विकिस्रोतः

ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ 04/അധ്യായഃ 09

പ്രഹ്ലാദനാരായണയോര്യുദ്ധേ വിഷ്ണോരാഗമനവർണ്ണനമ്

വ്യാസ ഉവാച

കുർവംസ്തീർഥവിധിം തത്ര ഹിരണ്യകശിപോഃ സുതഃ .

ന്യഗ്രോധം സുമഹച്ഛായമപശ്യത്പുരതസ്തദാ .. 1 ..

ദദർശ ബാണാനപരാന്നാനാജാതീയകാംസ്തദാ .

ഗൃധ്രപക്ഷയുതാംസ്തീവ്രാച്ഛിലാധൗതാന്മഹോജ്ജ്വലാൻ .. 2 ..

ചിന്തയാമാസ മനസാ കസ്യേമേ വിശിഖാസ്ത്വിഹ .

ഋഷീണാമാശ്രമേ പുണ്യേ തീർഥേ പരമപാവനേ .. 3 ..

ഏവം ചിന്തയതാനേന കൃഷ്ണാജിനധരൗ മുനീ .

സമുന്നതജടാഭാരൗ ദൃഷ്ടൗ ധർമസുതൗ തദാ .. 4 ..

തയോരഗ്രേ ധൃതേ ശുഭ്രേ ധനുഷീ ലക്ഷണാന്വിതേ .

ശാർങ്ഗമാജഗവഞ്ചൈവ തഥാക്ഷയ്യൗ മഹേഷുധീ .. 5 ..

ധ്യാനസ്ഥൗ തൗ മഹാഭാഗൗ നരനാരായണാവൃഷീ .

ദൃഷ്ട്വാ ധർമസുതൗ തത്ര ദൈത്യാനാമധിപസ്തദാ .. 6 ..

ക്രോധരക്തേക്ഷണസ്തൗ തു പ്രോവാചാസുരപാലകഃ .

കിം ഭവദ്ഭ്യാം സമാരബ്ധോ ദമ്ഭോ ധർമവിനാശനഃ .. 7 ..

ന ശ്രുതം നൈവ ദൃഷ്ടം ഹി സംസാരേഽസ്മിൻകദാപി ഹി .

തപസശ്ചരണം തീവ്രം തഥാ ചാപസ്യ ധാരണമ് .. 8 ..

വിരോധോഽയം യുഗേ ചാദ്യേ കഥം യുക്തം കലിപ്രിയമ് .

ബ്രാഹ്മണസ്യ തപോ യുക്തം തത്ര കിം ചാപധാരണമ് .. 9 ..

ക്വ ജടാധാരണം ദേഹേ ക്വേഷുധീ ച വിഡമ്ബനൗ .

ധർമസ്യാചരണം യുക്തം യുവയോർദിവ്യഭാവയോഃ .. 10 ..

വ്യാസ ഉവാച

ഇതി തസ്യ വചഃ ശ്രുത്വാ നരഃ പ്രോവാച ഭാരത .

കാ തേ ചിന്താത്ര ദൈത്യേന്ദ്ര വൃഥാ തപസി ചാവയോഃ .. 11 ..

സാമർഥ്യേ സതി യത്കുര്യാത്തത്സംപദ്യേത തസ്യ ഹി .

ആവാം കാര്യദ്വയേ മന്ദ സമർഥൗ ലോകവിശ്രുതൗ .. 12 ..

യുദ്ധേ തപസി സാമർഥ്യം ത്വം പുനഃ കിം കരിഷ്യസി .

ഗച്ഛ മാർഗേ യഥാകാമം കസ്മാദത്ര വികത്ഥസേ .. 13 ..

ബ്രഹ്മതേജോ ദുരാരാധ്യം ന ത്വം വേദ വിമോഹിതഃ .

വിപ്രചർചാ ന കർതവ്യാ പ്രാണിഭിഃ സുഖമീപ്സുഭിഃ .. 14 ..

പ്രഹ്ലാദ ഉവാച

താപസൗ മന്ദബുദ്ധീ സ്ഥോ മൃഷാ വാം ഗർവമോഹിതൗ .

മയി തിഷ്ഠതി ദൈത്യേന്ദ്രേ ധർമസേതുപ്രവർതകേ .. 15 ..

ന യുക്തമേതത്തീർഥേഽസ്മിന്നധർമാചരണം പുനഃ .

കാ ശക്തിസ്തവ യുദ്ധേഽസ്തി ദർശയാദ്യ തപോധന .. 16 ..

വ്യാസ ഉവാച

തദാകർണ്യ വചസ്തസ്യ നരസ്തം പ്രത്യുവാച ഹ .

യുദ്ധസ്വാദ്യ മയാ സാർധം യദി തേ മതിരീദൃശീ .. 17 ..

അദ്യ തേ സ്ഫോടയിഷ്യാമി മൂർധാനമസുരാധമ .

(യുദ്ധേ ശ്രദ്ധാ ന തേ പശ്ചാദ്ഭവിഷ്യതി കദാചന .) ..

വ്യാസ ഉവാച

തന്നിശമ്യ വചസ്തസ്യ ദൈത്യേന്ദ്രഃ കുപിതസ്തദാ .. 18 ..

പ്രഹ്ലാദോ ബലവാനത്ര പ്രതിജ്ഞാമാരുരോഹ സഃ .

യേന കേനാപ്യുപായേന ജേഷ്യാമി താവുഭാവപി .. 19 ..

നരനാരായണൗ ദാന്താവൃഷീ തപിസമന്വിതൗ .

വ്യാസ ഉവാച

ഇത്യുക്ത്വാ വചനം ദൈത്യഃ പ്രതിഗൃഹ്യ ശരാസനമ് .. 20 ..

ആകൃഷ്യ തരസാ ചാപം ജ്യാശബ്ദഞ്ച ചകാര ഹ .

നരോऽപി ധനുരാദായ ശരാംസ്തീവ്രാഞ്ഛിലാശിതാൻ .. 21 ..

മുമോച ബഹുശഃ കോധാത്പ്രഹ്ലാദോപരി പാർഥിവ .. 22 ..

താന്ദൈത്യരാജസ്തപനീയപുങ്ഖൈ-

ശ്ചിച്ഛേദ ബാണൈസ്തരസാ സമേത്യ .

സമീക്ഷ്യ ഛിന്നാംശ്ച നരഃ സ്വസൃഷ്ടാ-

നന്യാന്മുമോചാശു രുഷാന്വിതോ വൈ .. 23 ..

ദൈത്യാധിപസ്താനപി തീവ്രവേഗൈ-

ശ്ഛിത്ത്വാ ജഘാനോരസി തം മുനീന്ദ്രമ് .

നരോऽപി തം പഞ്ചഭിരാശുഗൈശ്ച

കുദ്ധോऽഹനദ്ദൈത്യപതിം ബാഹുദേശേ .. 24 ..

സേന്ദ്രാഃ സുരാസ്തത്ര തയോർഹി യുദ്ധം

ദ്രഷ്ടും വിമാനൈർഗഗനസ്ഥിതാശ്ച .

നരസ്യ വീര്യം യുധി സംസ്ഥിതസ്യ

തേ തുഷ്ടുവുർദൈത്യപതേശ്ച ഭൂയഃ .. 25 ..

വവർഷ ദൈത്യാധിപ ആത്തചാപഃ

ശിലീമുഖാനമ്ബുധരോ യഥാപഃ .

ആദായ ശാർങ്ഗ ധനുരപ്രമേയം

മുമോച ബാണാഞ്ഛിതഹേമപുങ്ഖാൻ .. 26 ..

ബഭൂവ യുദ്ധം തുമുലം തയോസ്തു

ജയൈഷിണോഃ പാർഥിവ ദേവദൈത്യയോഃ .

വവർഷുരാകാശപഥേ സ്ഥിതാസ്തേ

പുഷ്പാണി ദിവ്യാനി പ്രഹൃഷ്ടചിത്താഃ .. 27 ..

ചുകോപ ദൈത്യാധിപതിർഹരൗ സ

മുമോച ബാണാനതിതീവ്രവേഗാൻ .

ചിച്ഛേദ താന്ധർമസുതഃ സുതീക്ഷ്ണൈ-

ർധനുർവിമുക്തൈർവിശിഖൈസ്തദാഽഽശു .. 28 ..

തതോ നാരായണം ബാണൈഃ പ്രഹ്ലാദശ്ചാതികർഷിതൈഃ .

വവർഷ സുസ്ഥിതം വീരം ധർമപുത്രം സനാതനമ് .

നാരായണോഽപി തം വേഗാന്മുക്തൈർബാണൈഃ ശിലാശിതൈഃ .. 29 ..

തുതോദാതീവ പുരതോ ദൈത്യാനാമധിപം സ്ഥിതമ് .

സന്നിപാതോഽമ്ബരേ തത്ര ദിദൃക്ഷൂണാം ബഭൂവ ഹ .. 30 ..

ദേവാനാം ദാനവാനാഞ്ച കുർവതാം ജയഘോഷണമ് .

ഉഭയോഃ ശരവർഷേണ ഛാദിതേ ഗഗനേ തദാ .. 31 ..

ദിവാപി രാത്രിസദൃശം ബഭൂവ തിമിരം മഹത് .

ഊചുഃ പരസ്പരം ദേവാ ദൈത്യാശ്ചാതീവ വിസ്മിതാഃ .. 32 ..

അദൃഷ്ടപൂർവം യുദ്ധം വൈ വർതതേഽദ്യ സുദാരുണമ് .

ദേവർഷയോഽഥ ഗന്ധർവാ യക്ഷകിന്നരപന്നഗാഃ .. 33 ..

വിദ്യാധരാശ്ചാരണാശ്ച വിസ്മയം പരമം യയുഃ .

നാരദഃ പർവതശ്ചൈവ പ്രേക്ഷണാർഥം സ്ഥിതൗ മുനീ .. 34 ..

നാരദഃ പർവതം പ്രാഹ നേദൃശം ചാഭവത്പുരാ .

താരകാസുരയുദ്ധഞ്ച തഥാ വൃത്രാസുരസ്യ ച .. 35 ..

മധുകൈടഭയോര്യുദ്ധം ഹരിണാ ചേദൃശം കൃതമ് .

പ്രഹ്ലാദഃ പ്രബലഃ ശൂരോ യസ്മാന്നാരായണേന ച .. 36 ..

കരോതി സദൃശം യുദ്ധം സിദ്ധേനാദ്ഭുതകർമണാ .

വ്യാസ ഉവാച

ദിനേ ദിനേ തഥാ രാത്രൗ കൃത്വാ കൃത്വാ പുനഃ പുനഃ .. 37 ..

ചക്രതുഃ പരമം യുദ്ധം തൗ തദാ ദൈത്യതാപസൗ .

നാരായണസ്തു ചിച്ഛേദ പ്രഹ്ലാദസ്യ ശരാസനമ് .. 38 ..

തരസൈകേന ബാണേന സ ചാന്യദ്ധനുരാദദേ .

നാരായണസ്തു തരസാ മുക്ത്വാന്യഞ്ച ശിലീമുഖമ് .. 39 ..

തദൈവ മധ്യതശ്ചാപം ചിച്ഛേദ ലഘുഹസ്തകഃ .

ഛിന്നം ഛിന്നം പുനർദൈത്യോ ധനുരന്യത്സമാദദേ .. 40 ..

നാരായണസ്തു ചിച്ഛേദ വിശിഖൈരാശു കോപിതഃ .

ഛിന്നേ ധനുഷി ദൈത്യേന്ദ്രഃ പരിഘം തു സമാദദേ .. 41 ..

ജഘാന ധർമജം തൂർണം ബാഹ്വോർമധ്യേഽതികോപനഃ .

തമായാന്തം സ ബലവാന്മാർഗണൈർനവഭിർമുനിഃ .. 42 ..

ചിച്ഛേദ പരിഘം ഘോരം ദശഭിസ്തമതാഡയത് .

ഗദാമാദായ ദൈത്യേന്ദ്രഃ സർവായസമയീം ദൃഢാമ് .. 43 ..

ജാനുദേശേ ജഘാനാശു ദേവം നാരായണം രുഷാ .

ഗദയാ ചാപി ഗിരിവത്സംസ്ഥിതഃ സ്ഥിരമാനസഃ .. 44 ..

ധർമപുത്രോഽതിബലവാന്മുമോചാശു ശിലീമുഖാൻ .

ഗദാം ചിച്ഛേദ ഭഗവാംസ്തദാ ദൈത്യപതേർദൃഢാമ് .. 45 ..

വിസ്മയം പരമം ജഗ്മുഃ പ്രേക്ഷകാ ഗഗനേ സ്ഥിതാഃ .

സ തു ശക്തിം സമാദായ പ്രഹ്ലാദഃ പരവീരഹാ .. 46 ..

ചിക്ഷേപ തരസാ ക്രുദ്ധോ ബലാന്നാരായണോരസി .

താമാപതന്തീം സംവീക്ഷ്യ ബാണേനൈകേന ലീലയാ .. 47 ..

സപ്തധാ കൃതവാനാശു സപ്തഭിസ്തം ജഘാന ഹ .

ദിവ്യവർഷശതം ചൈവ തദ്യുദ്ധം പരമം തയോഃ .. 48 ..

ജാതം വിസ്മയദം രാജൻ സർവേഷാം തത്ര ചാശ്രമേ .

തദാഽഽജഗാമ തരസാ പീതവാസാശ്ചതുർഭുജഃ .. 49 ..

പ്രഹ്ലാദസ്യാശ്രമം തത്ര ജഗാമ ച ഗദാധരഃ .

ചതുർഭുജോ രമാകാന്തോ രഥാങ്ഗദരപദ്മഭൃത് .. 50 ..

ദൃഷ്ട്വാ തമാഗതം തത്ര ഹിരണ്യകശിപോഃ സുതഃ .

പ്രണമ്യ പരയാ ഭക്ത്യാ പ്രാഞ്ജലിഃ പ്രത്യുവാച ഹ .. 51 ..

പ്രഹ്ലാദ ഉവാച

ദേവദേവ ജഗനാഥ ഭക്തവത്സല മാധവ .

കഥം ന ജിതവാനാജാവഹമേതൗ തപസ്വിനൗ .

സംഗ്രാമസ്തു മയാ ദേവ കൃതഃ പൂർണം ശതം സമാഃ .. 52 ..

സുരാണാം ന ജിതൗ കസ്മാദിതി മേ വിസ്മയോ മഹാൻ .

വിഷ്ണുരുവാച

സിദ്ധാവിമൗ മദംശൗ ച വിസ്മയഃ കോഽത്ര മാരിഷ .. 53 ..

താപസൗ ന ജിതാത്മാനൗ നരനാരായണൗ ജിതൗ .

ഗച്ഛ ത്വം വിതലം രാജൻ കുരു ഭക്തിം മമാചലാമ് .. 54 ..

നാഭ്യാം കുരു വിരോധം ത്വം താപസാഭ്യാം മഹാമതേ .

വ്യാസ ഉവാച

ഇത്യാജ്ഞപ്തോ ദൈത്യരാജോ നിര്യയാവസുരൈഃ സഹ .. 55 ..

നരനാരായണൗ ഭൂയസ്തപോയുക്തൗ ബഭൂവതുഃ .. 56 ..

ഇതി ശ്രീമദ്ദേവീഭാഗവതേ മഹാപുരാണേഽഷ്ടാദശസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം ചതുർഥസ്കന്ധേ പ്രഹ്ലാദനാരായണയോര്യുദ്ധേ വിഷ്ണോരാഗമനവർണനം നാമ നവമോഽധ്യായഃ .. 9 ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ_04/അധ്യായഃ_09&oldid=75630"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

-